

Timotheus - Studii și Cercetări Teologice

**Institutul Teologic Creștin după Evanghelie „Timotheus”
din București**

Timotheus
Studii și Cercetări Teologice

EDITURA UNIVERSITARĂ

Editor General / Editor in Chief:

Dr. Marcel GHITĂ

Colegiu de Redacție / Editorial Board:

Dr. Pavel CHIRIȚESCU

Dr. Elisei RUSU

Dr. Dr. Ioan-Gheorghe ROTARU

Dr. Ieremia RUSU

Dr. Gheorghe DRAGOMAN

DI. Daniel IOSUB

Director - Responsabil de număr / Director:

Dr. Elisei RUSU

Consiliu Științific / Board of Reference:

Dr. John FISH III – Emmaus Bible College, IO, USA

Dr. William WHARTON – Wheaton College, IL, USA

Dr. Dr. Ștefan BRATOSIN – Université Paul Valéry de Montpellier 3, France

Dr. Mihaela-Alexandra TUDOR-BRATOSIN – Université Paul Valéry de
Montpellier 3, France

Mr. William COYLE – President Stewards Ministries, USA

Tehnoredactor / Graphic Design: Daniela-Aurelia LEONTE

**Redacția: Institutul Teologic Creștin după Evanghelie „Timotheus” din
București**

Str. Episcopul Radu nr. 53-55, Sector 2, București

Telefon: 021-210.96.73. E-mail: revista.timotheus@gmail.com

© **Institutul Teologic Creștin după Evanghelie „Timotheus” din București**

Responsabilitatea pentru conținutul materialelor publicate, pentru ideile prezentate, cât și pentru forma de exprimare a acestora, revine în exclusivitate autorilor.

Ideile prezentate în articolele sau recenziile publicate în revista *Timotheus - Studii și Cercetări Teologice*, nu reprezintă în mod expres poziția și gândirea Institutului Teologic Creștin după Evanghelie „Timotheus” din București.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României Timotheus – Studii și Cercetări Teologice / - București: Editura Universitară, 2014 ISSN: 2393 – 0322
--

Editura Universitară, Bd. Nicolae Bălcescu nr. 27-33, sect.1, București.

Vol. 1   Nr. 1 / 2014

Timotheus – Studii și Cercetări Teologice

Revista conține, în prima parte, comunicările științifice din cadrul Conferinței științifice organizată de Institutul Teologic Creștin după Evanghelie TIMOTHEUS, cu tema „**Conducerea Bisericii: Instrument al înaintării Împărăției lui Dumnezeu în lume**”, desfășurată în data de 25 iunie 2011, la sediul Bisericii Creștine după Evanghelie „Antiohia” din București.

În a doua parte, revista *Timotheus – Studii și Cercetări Teologice* conține articole științifice.

CUPRINS / CONTENT

I. LUCRĂRILE CONFERINȚEI „Conducerea Bisericii: Instrument al înaintării Împărăției lui Dumnezeu în lume”, București, 25 iunie 2011 / Articles of the „Church Government: Tool for Advancing the Kingdom of God into the World” Conference, Bucharest, June 25, 2011.

INTRODUCERE / <i>Introduction</i>	9
Sesiunea 1a:	
NARCIS LUNGU, Forme istorice de conducere a Bisericii: Conducerea episcopală / <i>Historical Systems of Church Government: Episcopal Government</i>	13
Sesiunea 1b:	
NARCIS LUNGU, Forme istorice de conducere a Bisericii: Conducerea prezbiteriană / <i>Historical Systems of Church Government: Presbyterian Government</i> .	19
Sesiunea 2:.....	25
TEODOR DOBRIN, Forme istorice de conducere a Bisericii: Congregațională și „fără o formă de conducere” / <i>Historical Systems of Church Government: Congregational Government and „No System of Government”</i>	25
Sesiunea 3a:	
CRISTI TITIRIȘCĂ, Conceptul „preoției universale” în Biserică, Scriptură și istorie / <i>The Concept of „Universal Priesthood” in Church, in Scripture and in History</i>	33
Sesiunea 3b:	
VIRGIL GURALIVU, Calificările presbiterilor / <i>Elders Qualifications</i>	43
Sesiunea 3c:	
ION FRÂNCU, Diaconii Bisericii / <i>Church Deacons</i>	47
Sesiunea 4:	
ANDREI RUSU, Biserica și statul / <i>Church and State</i>	53
Sesiunea 5:	
GABRIEL ACHIM, Biserica și implicarea socială / <i>Church and Social Involment</i>	61
Sesiunea 6:	
DAVID CIUCUR, RALUCA BACIU, Forme de conducere a Bisericii: avantaje și dezavantaje / <i>Systems of Church Government: Advantages and Disadvantages</i>	69

Sesiunea 7:

IEREMIA RUSU, Soluții practice în conducerea Bisericii secolului al XXI-lea /
Practical Solution in the 21st Century Church Government 79

Sesiunea 8a:

ELISEI RUSU, Conducerea colectivă și lucrul în echipă / *Collective Government
and Teamwork* 89

Sesiunea 8b:

ELISEI RUSU, Conducere și schimbare / *Government and Change* 97

Concluzii conferință / *Conclusions of the Conference* 107

II. ALTE STUDII TEMATICE / OTHER THEMATIC STUDIES

ELISEI RUSU, Forme moderne de conducere colectivă: avantaje și dezavantaje /
Modern Systems of Collective Government: Advantages and Disadvantages 111

IEREMIA RUSU, Evangelicals and the Church Government Systems / *Evanghelicii
și formele de conducere a Bisericii* 121

JOHN FISH III, The Life of the Local Church / *Viața Bisericii Locale* 133

LIVIU URSACHE, Presbiterul și lucrul în echipă / *The Elder and the Teamwork* 147

GHEORGHE DRAGOMAN, Grupurile mici. Definierea lucrării cu impact major în
edificarea Bisericii / *Small groups. Defining the Ministry which Has a Major Impact
in the Church's Edification* 153

IOAN GHEORGHE ROTARU, Aspecte privind gnoseologia și cosmologia lui
Toma d'Aquino / *Aspects Regarding the Gnosiology and Cosmology of Thomas
Aquinas* 163

IEREMIA RUSU, Reguli de scriere academică / *Academic Editorial Style* 173

Introducere

„Biserica este un subiect foarte familiar și în același timp foarte răstălmăcit. Ea este unul dintre puținele aspecte ale teologiei creștine care pot fi observate. Pentru multe persoane biserica este primul, și probabil și singurul loc, în care poate fi întâlnit creștinismul”.¹

„Biserica lui Isus Cristos este semnul prezenței răscumpărătoare a lui Dumnezeu în lume. Biserica scoate în evidență faptul că în istoria căzută poate să ridice o nouă umanitate și o nouă societate, în cadrul căreia reconcilierea și dreptatea, speranța și bucuria înlocuiesc exploatarea și oprimarea agresivă a semenilor și disperarea lor de a supraviețui”.²

În data de 25 iunie 2011, la sediul Bisericii Creștine după Evanghelie Nr. 1 „Antiohia” din București, a avut loc Conferința științifică organizată de Institutul Teologic Creștin după Evanghelie TIMOTHEUS în colaborare cu Uniunea Creștină după Evanghelie, cu tema *„Conducerea Bisericii: Instrument al înaintării Împărăției lui Dumnezeu în lume”*. Aceasta este prima conferință științifică a Institutului Teologic Creștin după Evanghelie TIMOTHEUS. De asemenea, este prima sesiune de cercetări teologice a Bisericilor Creștine după Evanghelie din România.

Institutul Teologic Creștin după Evanghelie TIMOTHEUS a inițiat această conferință cu tema *„Conducerea Bisericii: Instrument al înaintării Împărăției lui Dumnezeu în lume”* tocmai pentru a educa studenții și slujitorii bisericilor evanghelice, dar și pentru a clarifica semnificația Bisericii și, de ce nu, pentru a corecta anumite erori doctrinare cu privire la Biserică, mai ales în domeniul conducerii acesteia.

---

¹Millard J. ERICKSON, *Teologie creștină* (vol. III), Cartea Creștină, Oradea, 1998, pp. 201-202.

²Carl F. H. HENRY, *Dumnezeu, revelație și autoritate: Dumnezeu care vorbește și arată* (vol. IV), Cartea Creștină, Oradea, 1999, p. 592.

Cunoscând necesitatea și valoarea acestei conferințe, Uniunea Creștină după Evanghelie a fost partenerul Institutului Teologic Creștin după Evanghelie TIMOTHEUS în organizarea conferinței și a încurajat participarea presbiterilor la dezvoltarea anumitor teme din sesiunile de comunicări.

Conferința a avut două părți distincte, una teoretică și una legată de problemele concrete cu care se confruntă conducerea bisericii. Prima parte a conferinței a descris formele istorice de conducere a bisericii (episcopală, prezbiteriană, congregațională și fără formă de conducere formală) și a pus bazele teologice ale conducerii bisericii (preoția universală a tuturor credincioșilor și calificările slujitorilor). Partea a doua a conferinței s-a ocupat, în cea mai mare parte, de rolul social al bisericii (în relația cu statul și autoritatea de stat și în relația cu problemele sociale), iar ultima parte a acestei conferințe a căutat să privească la sistemele de conducere moderne (avantajele și dezavantajele formelor de conducere moderne, soluții practice în conducerea bisericii secolului 21, conducerea colectivă și lucrul în echipă și atitudinea față de schimbare a conducătorilor bisericii).

În general, conferința și-a atins scopul și obiectivele chiar dacă nu a abordat problema formelor moderne de conducere. De fapt acesta a fost unul din factorii care au demonstrat că între creștinii după evanghelie nu se cunoaște foarte bine fenomenul conducerii moderne, ceea ce presupune realizarea unei alte conferințe care să aibă ca temă formele moderne de conducere a bisericii. Pentru a crea cadrul acelei conferințe, am adăugat în partea a doua a jurnalului teologic *Studii și Cercetări Teologice* un articol despre formele moderne de conducere și avantajele și dezavantajele acestora. De asemenea, partea a doua a jurnalului teologic cuprinde și alte articole, care să contribuie la atingerea scopului propus prin tema: *Conducerea Bisericii: Instrument al înaintării Împărăției lui Dumnezeu în lume.*

Vorbitorii din cadrul conferinței au fost absolvenți, studenți și cadre didactice universitare de la Institutul Teologic Creștin după Evanghelie TIMOTHEUS și de la alte institute teologice evanghelice, dar și presbiteri și predicatori din biserici locale. Mulțumim celor zece participanți care și-au dedicat timp pentru a studia, pentru a scrie și pentru a prezenta capitolele pe care le veți citi în continuare. De asemenea, mulțumim Dr. Pavel Chirișescu, Profesor de Noul Testament și Vice-Președinte al Uniunii Creștine după Evanghelie pentru coordonarea primei părți a conferinței și Uniunii, pentru implicarea în

susținerea financiară parțială a conferinței. De asemenea, mulțumim Bisericii Antiohia pentru găzduire și oferirea unor condiții optime pentru desfășurarea în condiții bune a conferinței. Mulțumim tuturor participanților la această conferință, în mod deosebit creștinilor din Ploiești și Târgoviște. Iar mai presus de toate, mulțumim Domnului Isus Cristos pentru harul de care ne-a făcut parte ca să-L slujim și în domeniul acesta.

Soli Deo Gloria!

Lector Univ. Dr. Elisei Rusu,
Profesor de Ecclesiologie și Teologie Pastorală
Vicepreședinte Institutul Teologic Creștin după Evanghelie „Timotheus”
Co-coordonator Conferință

Sesiunea 1a:

FORME ISTORICE DE CONDUCERE A BISERICII 1

Narcis LUNGU

Predicator

Biserica Creștină după Evanghelie „Agape”, Galați

Licențiat în teologie

Universitatea „Emanuel”, Oradea

e-mail: naarcciss@yahoo.com

Conducerea episcopală

Introducere

Pe fondul crizei politice naționale și internaționale, din dorința de a găsi soluția ideală pentru conducerea unei țări, se lansează și se promit oameni și formule perfecte de guvernare. Democrație, republică, monarhie, anarhie sau dictatură, iată forme de guvernare existente în viața popoarelor lumii. Tematica guvernării civile e amplă, alunecoasă, dirijată de pragmatismul economic, social, politic etc. Ce se poate spune însă, despre guvernarea din cadrul eclesial? Care este formula de guvernare a instituției ce pretinde a fi de obârșie divină, formată din oameni, a cărei istorie merge aproximativ 2000 de ani în urmă și al cărei destin se pierde în ceața veșniciei? Ne vor împinge pragmatismul, utilitarismul, secularismul la modele divers-utilizabile de guvernare și în viața poporului lui Dumnezeu?

Introducerea aceasta va sluji la stârnirea gândirii cititorului cu privire la guvernarea Bisericii. Autorul însă va dori ca în această scurtă lucrare să prezinte sumar aspecte importante din modelul episcopal de guvernare a Bisericii. De precizat că, din punct de vedere sistematic, teologii vorbesc generic, dar nu exclusivist despre trei modele de guvernare a Bisericii: modelul episcopal, prezbiterian și congregațional.

Se va proceda așadar la analiza modelului episcopal de guvernare a Bisericii, urmărind a se elucida câteva aspecte: generalități, apariția și dezvoltarea istorică, argumente pro și contra. Deși

subiectivismul se poate strecura subtil, autorul dorește o analiză obiectivă, echidistantă.

Descriere și terminologie

Forma de guvernare episcopală aparține în genere următoarelor biserici: Biserica metodistă, Biserica anglicană, Biserica romano-catolică¹. Acest sistem se poate regăsi fără îndoială și în alte denominații. „În conducerea de tip episcopal”, spune poate prea simplu Barackman, „autoritatea aparține unui episcop”.² Biserica Ortodoxă, nu poate fi încadrată la acest tip de guvernare, ci ea aparține unei guvernări de tip oligahic, așa cum susține tot Barackman.³

Pentru a înțelege dezbaterile privitoare la acest sistem de guvernare, trebuie să înțelegem în primul rând ce este acela un episcop. Termenul *episcop* vine din limba greacă, *episkopos*, și nu apare decât în câteva locuri din Noul Testament (1 Timotei 3:2; Tit 1:7; 1 Petru 2:25). Termenul de episcop trebuie considerat absolut sinonim cu termenul de presbiter. Singura distincție pe care o putem face între termenul de *episcop* și *presbiter*, conform Noului Testament este că termenul de *episcop* este întotdeauna la singular, pe când *presbiter* se găsește și la plural. Motivul pentru care considerăm termenul de episcop ca fiind sinonim cu cel de presbiter și cel de păstor este că „e natural să credem despre aceste slujbe ca fiind una și aceeași în pastorale”⁴, iar argumentarea provine din observarea funcțiilor pe care cei trei termeni le dețin, și acestea sunt identice (1 Timotei 5:17, 3:5, 2; Tit 1:9; Fapte 20:28, Efeseni 4:11). Pavel afirmă că *presbiterii* trebuie să *episcopuiască* turma lui Cristos (Fapte 20:28). În Tit, apostolul Pavel începe vorbind despre presbiteri (1:5), dar apoi orientându-se spre individ, vorbește despre episcop. Noul Testament vorbește despre acești termeni ca fiind sinonimi, ca referindu-se la aceeași slujbă.

În ce constă sistemul de guvernare episcopal? Sistemul de guvernare episcopal este un sistem ierarhizat, care-l are în frunte pe episcop. Când vorbim de acest sistem, nu ne referim strict la o biserică locală, ci la o structură de biserici. El este cheia funcționării bisericii, el

---

¹ Millard J. ERICKSON, *Teologie creștină*, Cartea Creștină, Oradea, 2004, p. 922.

² Floyd H. BARACKMAN, *Teologie creștină practică*, Multimedia, Arad, 2003, p. 392.

³ *Ibidem*, pp. 391-392.

⁴ Gerhard KITTEL, *Theological Dictionary of the New Testament*, Volume VI, Wm. B. Eerdmans, Grand Rapids, MI, 1968, p. 667.

hirotonește în parohii, el disciplinează, el e succesorul apostolilor. Episcopul principal (papa) are în subordine alți episcopi.

Apariție și dezvoltare

Când a apărut ca sistem de guvernare sistemul episcopalian? Să începem cu cartea de căpătâi a Bisericii. Noul Testament ne lasă o imagine destul de clară a bisericii și a rânduiei, a sistemului ei de conducere. Pavel îi scria lui Tit în epistola pastorală: „Te-am lăsat în Creta, ca să pui în rânduială ce mai rămâne de rânduit, și să așezi presbiteri (sau: bătrâni) în fiecare cetate, după cum ți-am poruncit...” (Tit 1:5). Pavel îi poruncește lui Tit ceea ce avea de făcut cu bisericile plantate de el. Interpretarea poruncii dată lui Tit ar suna cam așa: „Paul intenționa pentru Tit să aibă grijă de câteva sarcini neterminate la care făcea referire în textul scrisorii și care implica organizarea bisericii, combaterea învățătorilor falși, și instruirea în doctrină și comportament pentru familia bisericii”.⁵

Perioada imediat următoare, după moartea apostolilor a creat un gol de „putere” în viața bisericii. Ucenicii acestora au crescut în prestigiu, dar totuși eu nu puteau suplini autoritatea apostolică. Darurile pe care Dumnezeu le dăduse bisericii, acum treptat încep să caute o autoritate superioară față de ceilalți presbiteri și față de episcopii altor biserici locale. Practic asistăm în această perioadă la nașterea episcopalismului. Mulți cercetători susțin că episcopii au apărut ca urmare a centralizării unui scaun lăsat prin delegare de un apostol unui ucenic, iar apoi acest ucenic tot prin delegare altuia. Așadar în această perioadă asistăm la următorul fenomen.

Episcopii, ca succesori ai apostolilor, au ajuns până a fi considerați stâlpii și temelia adevărului, și vehiculul de transfer a Duhului Sfânt la ordinea de mai jos de clerici. Doar ei puteau confirma, și consacra cu ulei sfânt. Prin autoritatea și ordinarea lor, presbiterii și diaconii erau în stare să îndeplinească funcții spirituale.⁶

Episcopul odată cu trecerea timpului, și datorită persecuțiilor a început să fie considerat „girant al doctrinei ortodoxe”.⁷ Tot în această

---

⁵ Thomas D. LEA & Hayne P. GRIFFIN, Jr., *The New American Commentary: 1, 2 Timothy, Titus*, Broadman, Nashville, 1992, p. 276.

⁶ George Park FISHER, *History of the Christian Church*, Hodder and Stoughton, London, 1907, p. 103.

⁷ Earle E. CAIRNS, *Creștinismul de-a lungul secolelor*, SMR, Dallas, 1992, p. 151.

perioadă episcopul de Roma începe să pretindă supremația. După Evul Mediu, la finele acestuia, dar și în perioada Reformei putem sesiza o altă concepție despre episcopul de Roma, capul Bisericii romano-catolice. Lucrările lui Wycliff, conțin o parte din nemulțumirile sale cu privire la viața bisericii romane. „El a respins noțiunea comună a bisericii ca fiind reprezentată de papă și cardinali, care trebuie ascultați întru totul. El s-a împotrivit la această clericalizare paralizatoare și a obiectat față de conceptul de biserică ca fiind o instituție dirijată de papă”.⁸

Deși ulterior Reformei protestante asistăm la o contrareformă în sânul Bisericii romano-catolice, e clar că terenul câștigat de acest sistem de conducere nu a fost pierdut, ci din contra întărit. Sistemul episcopal de guvernare a bisericii aparține în principal Bisericii romano-catolice fiind adoptat de biserici care s-au rupt de Roma (anglicanii).

Argumente pro și contra

Argumentul de bază a acestui sistem nu este în primul rând unul biblic, ci mai degrabă unul extras din dezvoltarea naturală a bisericii de-a lungul istoriei sale. Al doilea argument strâns legat de primul este continuitatea apostolică: Domnul Isus și-a mandatat ucenicii, iar apostolii la rândul lor și-au stabilit ucenici.

Pentru fiecare din argumentele de mai sus vom căuta enunțarea contra argumentelor. Dacă sistemul episcopal a avut o dezvoltare natural-istorică, atunci acesta va trebui să-și susțină și baza biblică. „Pavel i-a atenționat pe corinteni cu privire la anumiți oameni care pretindeau că lucrează cu aceeași autoritate ca a lui: «Oamenii aceștia sunt niște apostoli mincinoși, niște lucrători înșelători, care se prefac în apostoli ai lui Cristos.» (2 Corinteni 11:13)”.⁹ Din cele de mai sus înțelegem clar că ceea ce trebuie să primeze în viața unui slujitor eclesial este calitatea Evangheliei trăită și vestită. În privința celui de-al doilea argument, replica va veni tot pe bază scripturală. Domnul Isus în cele patru evanghelii și nici epistolele nu conțin o poruncă explicită nici implicită în direcția formării unei succesiuni fizice. Succesiunea pe care o pretinde Domnul este cea spirituală. În cartea sa, *The Pastor and His Work*, Kent, Sr., ilustrează în mod clar extravaganța și chiar prostia rezultată din dorința de a intra în succesiunea apostolică.

...este înregistrat că la mănăstirea Etchmadzin din Armenia,

⁸ Adriaan H. BREDERO, *Christendom and Christianity in the Middle Ages*, William B. Eerdmans, Grand Rapids, 1994, p. 46.

⁹ Millard J. ERICKSON, *Teologie creștină*, vol. III, Cartea Creștină, Oradea, 1998, p. 254.

mâna mumificată a lui Sf. Grigore cel Iluminat, este păstrată, și este azi folosită la consacrarea fiecărui patriarh, care, fiind atins de ea, primește har direct de la fondatorul bisericii armeniene.¹⁰

Concluzii

Analiza succintă a acestui model de guvernare scoate în evidență pragmatismul și firescul care stau la baza lui. Sistemul episcopal, deși din punct de vedere uman funcționează, este evident că Întâi Stătătorul Bisericii, Domnul Isus Cristos nu l-a dorit, nici nu l-a poruncit. Prin aceasta nu susținem lipsa autorității spirituale din Biserică, ci susținem că Noul Testament ne oferă un alt model de guvernare a Bisericii.

Sistemul de guvernare episcopal pune accentul pe un om, pe episcop, pe ierarhie, pe autoritatea spirituală a acestui om, care în mod firesc poate fi greșit și cu siguranță nu poate vorbi cu autoritate divină, infailibilă, *ex cathedra*. Scriptura ne oferă alternativa unor slujitori care ostenesc în câmpul Evangheliei, a *unor bătrâni*, care sunt în primul rând supraveghetori, adică *episcopi*.

Bibliografie selectivă:

- BARACKMAN, Floyd H., *Teologie creștină practică*, Multimedia, Arad, 2003.
- BREDERO, Adriaan H., *Christendom and Christianity in the Middle Ages*, William B. Eerdmans, Grand Rapids, 1994.
- CAIRNS, Earle E., *Creștinismul de-a lungul secolelor*, SMR, Dallas, 1992.
- ERICKSON, Millard J., *Teologie creștină*, Cartea Creștină, Oradea, 2004.
- FISHER, George Park, *History of the Christian Church*, Hodder and Stoughton, London, 1907.
- KENT Sr., Homer A., *The Pastor and His Work*, Moody Press, Chicago, 1976.
- KITTEL, Gerhard, *Theological Dictionary of the New Testament*, Volume VI, Wm. B. Eerdmans, Grand Rapids, MI, 1968.
- LEA, Thomas D. & Hayne P. GRIFFIN, Jr., *The New American Commentary: 1, 2 Timothy, Titus*, Broadman, Nashville, 1992 .

---

¹⁰ Homer A. KENT Sr., *The Pastor and His Work*, Moody Press, Chicago, 1976, p. 194.

Sesiunea 1b:

FORME ISTORICE DE CONDUCERE A BISERICII 2

Narcis LUNGU

Predicator

Biserica Creștină după Evanghelie „Agape”, Galați

Licențiat în teologie

Universitatea „Emanuel”, Oradea

e-mail: naarcciss@yahoo.com

Conducerea prezbitariană

Introducere

O vorbă românească spune „peștele de la cap se strică”. Realitatea acestei vorbe se răsfrânge nu doar asupra conducerilor instituțiilor și formelor de organizare umane, ci și asupra conducerilor bisericești. Motivul pentru care a fost scrisă această lucrare, se regăsește în dorința de a înțelege mai bine conducerea umană de care are parte biserica lui Cristos pe acest pământ. Cristos este Capul bisericii, El este Păstorul suprem al bisericii (Ioan 10:11), El este „piatra din capul unghiului” (Fapte 4:11), stâlpul și temelie adevărului, dar Cristos S-a înălțat la cer și a dat prin Duhul Său cel Sfânt daruri bisericii. Aceste daruri sunt oamenii înzestrați în a cârmui, învăța sau păstori turma lui Cristos, nu că ei ar fi stăpânii turmei, ci ei sunt doar slujitori ai lui Cristos și ai turmei Lui (Fapte 20:28, Efeseni 4:11).

Concret, dorim ca în această lucrare să analizăm succint unul din cele trei sau patru modele de guvernare a bisericii și anume modelul prezbitarian. Vom porni această analiză privind la terminologia termenilor din cadrul modelului, apoi la originea și dezvoltarea sistemului, iar în final la argumentele pro și contra.

Lucrarea prezentă se dorește a fi una obiectivă. Precizăm că subiectul poate fi tratat mai pe larg, însă în următoarele pagini ne dorim nu atât de mult o dezbatere, ci mai degrabă o prezentare succintă sistemului de guvernare prezbitarian.

Descriere și terminologie

În Noul Testament sunt utilizați trei termeni cu referire la aceeași funcție de slujire în biserică: presbiteri, episcopi și păstori. Termenul care ne interesează este acela de *presbuteroi*, substantiv comun, folosit în cele mai multe cazuri în forma de plural. În Noul Testament termenul este folosit atât pentru bătrânii lui Israel, cât și pentru presbiterii bisericii primare.

Din perspectiva bisericii, conotația pentru *presbuteroi* este împrumutată din cultura iudaică. Având în vedere contextul primar al bisericii, în cadrul etimologiei acestui termen, trebuie făcută precizarea că *presbuteroi* sunt în mod evident distincți de apostoli, iar în timp ei au ajuns să fie legați de aceștia ca grup separat¹ (Fapte 15:6, 23). Aceasta este cea mai de seamă specificație ce trebuie făcută pentru a înțelege conotația pentru presbiterii bisericii, pentru că ei „reformează” conducerea bisericii, conducere care până atunci aparținuse, cel puțin în Ierusalim, apostolilor (Fapte 4:34, 35, 37; Fapte 6:2).

Pluralitatea presbiterilor este trăsătura esențială a modelului prezbitarian, și deși existența unor foruri superioare, a unor presbiterii zonale peste un cerc de biserici poate lipsi, pluralitatea păstorilor în biserică locală nu poate lipsi. Ryrie denuște acest model ca fiind un model federal și îl explică în felul următor:

Modelul federal implică faptul că membrii individuali dau unele dintre puterile lor liderilor și în cazul în care există și o structură denominațională el implică și faptul că bisericile individuale renunță la câteva aspecte ale autonomiei lor în favoarea structurii organizaționale superioare.²

În cazul unei pluralități a presbiterilor, biserică nu mai are autoritate în luarea deciziilor, ci ea și-a declinat competența în favoarea acestui presbiteriu prin alegerea acestuia, astfel că în biserică nu se poate vorbi de democrație, dar nici de despotism, pentru că pluralitatea presbiterilor implică autoritate egală între aceștia.

Sistemul prezbitarian de conducere a Bisericii presupune existența unui oficiu special în care presbiterul este persoana cheie a acestei structuri, însă esențial este înțelegerea faptului că „autoritatea

---

¹ Donald GUTHRIE, *New Testament Theology*, Inter-Varsity Press, Leicester, England, Downers Grove, Illinois, SUA, p. 740.

² Charles C. RYRIE, *Teologie elementară*, BEE International, Dallas, 1993, p. 442.